

Några lärdomar från bergspredikan Korsk 100411

Jesus talade, under sin treåriga verksamhetsperiod, ständigt om "riket" - Guds rike. Och då syftade han inte på "ovan där samlas helgonen". Uttrycket "himmelriket" kan ju få oss att tro det.

Jesus betonar att riket har kommit i och med Sonens närvaro.

Vid ett tillfälle blir Jesus beskylld för att gå den ondes ärenden och använda den ondes makt. Jesus svar blir: "*satan kan inte driva satan, då har han kommit i strid med sig själv*". Och så säger han: "*Men om det är med Guds Ande jag driver ut de onda andarna, då har Guds rike kommit till er*".

Jesus talar och agerar som att Guds rike redan är här. Guds herravälde har brutit in i den fallna världen genom Kristus.

Och här används uttrycket "redan, men ännu inte". Alltså det faktum att Guds rike kom redan i och med Jesus liv, död och uppståndelse, men ännu inte i sin fullhet. Men hur mycket "redan" är det? Och hur mycket "ännu inte"? Hur kan jag leva som en medborgare i Guds rike - samtidigt som jag är medborgare i Svea Rike och Aneby kommun 2010? Hur överbryggas det kulturella och tidsmässiga gap som finns mellan det jag läser om i evangelierna och det jag möter i min vardag?

Ja, det är en problematik som vi troende och tvivlande "läsare" alltid har att jobba med - men det är inte alltid vi formulerar det eller reflekterar över det gapet.

Mitt i det spänningsfält mellan "redan" och "ännu inte", i spänningsfältet mellan vårt inte liv och våra yttre omständigheter - mellan min tro och min vardag, vill jag läsa några Jesus-ord som du säkert känner igen. Några råd, om än omskakande, som kan ge oss välbehövlig hjälp i att leva i och med Guds rike här och nu.

"Saligprisningarna" är inte något enkelt uttryck.

Salig, ordet som inleder varje uttalande i dessa verser, är det grekiska ordet '*makários*', vilket betyder: att vara helt och hållet tillfreds. Salig är alltså inte bara någon sorts andlig inre glädje som man kan känna i ett eftermöte....-"jag blev alldeles salig". Ordet beskrivs i en bibelordbok som bl.a.: "...en verklighet där tillfredsställelsen kommer från Gud och inte från gynnsamma omständigheter."

Saligprisningarna skulle kunna översättas "tillfreds-berömmen" men det är knappast ett bättre ord.

De är nio till antalet och jag väljer, av tidsskäl, att lyfta fram tre av dem.

Matt 5:3 (inledn av bergspredikan)

Saliga de som är fattiga i anden, dem tillhör himmelriket. Alltså Guds rike! Det betyder inte: "de får det i alla fall bättre efter döden..." Det grekiska ordet för fattig i denna vers betyder en som är hjälplös, som inte klarar av att försörja sig av egen kraft. En som tvingas tigga.

Vers 3 med andra ord: Helt och hållet tillfreds är den som inte klarar sig utan hjälp - hon är redo för Guds rike/Guds herravälde.

Här finns startpunkten, dörren in i Gudsrikets liv. I första meningen i Jesu bergspredikan slås tonen an. På ett annat ställe säger Jesus: du måste bli som ett barn för att komma in i Guds rike. Ett barn är någon som inte reder sig själv. Och redan här krockar det! Hur kan en brist vara något gott? Det är en svår nöt att knäcka för oss självförsörjande välfärdsmänniskor på 2000-talet. Vi som vill ha kontroll på allt och försöker fylla varje tomrum.

Matt 5:5

Saliga de ödmjuka, de skall ärva jorden.

Ödmjukhet är en egenskap, en attityd gentemot Guds handlande i mitt liv, där jag accepterar det Gud gör som gott, även om jag inte alltid förstår det. Ödmjukhet bottenar i stark karaktär. Det är att låta Gud ha sista ordet.

I februari predikade jag om Symeon i templet. Han var en sådan person som väntade på Israels hopp. Han tillhörde den grupp som brukade kallas "de tysta" i landet. De som väntade och bad om Guds befrielse. Det var nog inte ovanligt att de kritiserades för att inte "ta strid", det fanns ju de som gjorde det - seloter och knivmän. Som verkligen "gjorde nåt". Men Jesus säger här precis tvärtom - det är inte de som "tar striden" som till slut segrar...

Vers 5 med andra ord: Helt och hållet tillfreds är den som låter Gud vara Gud, som inte tar saken i egna händer. Herren har alltid sista ordet.

Matt 5:9

Saliga de som håller fred, de skall kallas Guds söner.

Här har Bibel 2000 valt det svenska ordet fred istället för frid, vilket jag tycker är bra. Ordet frid har i religiösa sammanhang blivit något väldigt abstrakt.

Det är för övrigt en teknik som kyrkan har utvecklat till fulländning. Att förändra något praktiskt till något abstrakt.... Allt får någon sorts ”osynlig andlig tillämpning”.

Tvärtom tror jag, och ibland oroar det mig, att allt Jesus talar om har en synlig, praktisk tillämpning i mitt liv, mina prioriteringar och min plånbok.

Det är eg mer renhårigt att säga. - ”jag vill inte” än att försöka omvandla Jesu ord till någon sorts ”andlig sanning”. Som någon en gång sagt: det är inte de bibeltexter jag inte förstår som bekymrar mig mest, utan de bibeltexter jag tycker mig förstå.

Engelskans ”peace” är bättre för det betyder både fred och frid. Att skapa fred och försoning är en uppgift inte bara för Hans Blix och FN, det är ett uppdrag som alla Jesu vänner fått. Paulus kallar det för ”försoningens ämbete”.

Och det är en särskild utmaning med tanke på hur mycket strid som kan uppstå, och har uppstått, på religiös mark. Men kristet lärjungaskap och oförsonlighet går inte ihop - det spelar ingen roll om krigsskådeplatsen är Jerusalem, din församling eller vid ditt köksbord. Kristus vill verka försoning på sina villkor - inte på våra.

Vers 9 med andra ord: Helt och hållet tillfreds är de som skapar fred och försoning, de är lika sin Far.

Vi har nu tittat lite närmare på tre verser från det vi kallar bergspredikan (sammanlagt 109 verser). Ett tema som ljuder genom många av dessa verser är ”förtrösta/lita på Gud”. Det tror jag alltid har varit en utmaning för människan, genom alla tider, att släppa taget, kontrollen. Det är ju det som är trons utmaning. Men har människan någonsin levt i ett liknande kontroll-samhälle som idag? Knappast...

Och lever man i en sådan tid och i ett sådant samhälle så vill man ha kontroll på sitt liv och sin tillvaro. Det är den måttstock man använder. Jag tror att något händer med oss när vi lever i en sådan tid och ett sådant sammanhang - vi är inte tänkta för det. Här ligger nämligen ursynen på lur: - ”ni kan bli som Gud”, sa ormen...

Det finns en som har och ska ha kontrollen - den Ende allsmäktige Guden. Därför är långsam läsning av bergspredikan en nyttig ”andningsövning” för den kontrollbenägna människan på 2000-talet. Guds tilltal till människan är: kom och dö! Släpp kontrollen!

Men vi vill hellre bli bekräftade i våra försök att vara starka än svaga.

Därför undviker vi, eller omtolkar, de texter (och de är många!!) som oroar oss genom att envetet sticka hål på vår kontrollbubbla.

Vi är så vana att jaga lyckan, så vi har svårt att ta till oss Jesu ord om att lida brist eller att vänta i stillhet.

Utöver de nio saligprisningarna i bergspredikan så finns det en till.

”Den tionde saligprisningen” - det låter som en boktitel i en New Age-bokhandel

Joh 13:12-17

”Förstår ni vad det är jag har gjort med er?” Jag tror Jesus fråga gäller här idag i Korskyrkan också.

”Förstår ni vad jag har gjort med er?”

Jag har gett er ett exempel...(fot-tvättandet som just inträffat är egentligen bara en i raden av exempel på Jesu tjänande) ...för att ni skall göra så som jag har gjort med er.

Nu när ni vet detta - **saliga, dvs helt och full tillfreds** är ni om ni också handlar så.

Kan detta vara en nyckel? Vi är vana att höra - snarare än göra.
Händer det något med oss, förhårdas vi kanske?
Finns det en salighet vi går miste om?

Jag lämnar oss med dessa frågor. Låt oss be om Guds barmhärtighet och hjälp.